

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව
බාහිර විභාග අංශය

වෘත්තීය හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි ප්‍රථම පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2010
2012 ජනවාරි

BMGTE 1035 - ව්‍යාපාරික ආර්ථික විද්‍යාව

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : 08

කාලය : පැය 03 යි

පළමු (I) කොටසින් ප්‍රශ්න 03 ක් ද දෙවන කොටසින් (II) ප්‍රශ්න 02 ක්ද ලෙස තෝරාගෙන මුළු ප්‍රශ්න 05 කට පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රස්ථාර කොළ සපයනු ලැබේ

I - කොටස

01. (අ) ආර්ථික විද්‍යාවෙහි හමුවන පහත දැක්වෙන මූලික සංකල්පයන් පැහැදිලි කරන්න.

- (i) හිඟකම   (ii) ආවස්ථික පිරිවැය

(ලකුණු 04)

(ආ) පහත එක් එක් අවස්ථා වලදී කුමක් සිදුවේද යන්න ඉල්ලුම් සහ සැපයුම් වක්‍ර භාවිතා කරමින් විශ්ලේෂණය කරන්න.

- (i) බ්‍රසීලයේ හිම කාළගුණය හේතුවෙන් කෝපි ඵලදාව පහළ යාම නිසා කෝපි වල මිල මට්ටම ඉහළ යාම
- (ii) පරිගණක විපයන්හි (chips) මිල තවදුරටත් පහළ වැටීම හේතුවෙන් ලැප්ටොප් (Laptop) පරිගණකයන්හි මිල පහළ යාම.
- (iii) උතුරු ඇමරිකාවෙහි පවතින අසාමාන්‍ය වූ ශීත සෘතුව නිසාවෙන් තෙල් මිල ගණන් ඉහළයාම.

(ලකුණු 06)

(ඇ) මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය නිර්වචනය කරන්න. ව්‍යාපාරයක නිරතවන ඕනෑම පුද්ගලයකුට තම නිෂ්පාදිතයන් අලෙවි කරන මිල පිළිබඳව තීරණයක් ගැනීමට මෙම සංකල්පය වැදගත් වන්නේ කෙසේදැයි විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 04)

(ඈ) පාරිභෝගික ආදායම පසුගිය වසරේ රු. 1000 සිට මේ වසරේදී රු. 1100 දක්වා ඉහළ නැංවී ඇතැයි උපකල්පනය කරන්න. A, B හා C යන නිෂ්පාදිතයන්ට පවතින ඉල්ලුම පහත පරිදි වෙනස්වී ඇත. ඉල්ලුමෙහි ආදායම් නම්‍යතාවය ගණනය කරන්න.

භාණ්ඩය	පසුගිය වසරේ ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය (ඒකක)	මෙම වසරේ ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය (ඒකක)
A	100	120
B	100	105
C	100	95

(ලකුණු 06)

(මුළු ලකුණු 20)

02. (අ) ආන්තික උපයෝගීතා න්‍යාය සහ උපේක්ෂා වක්‍ර විශ්ලේෂණය ආශ්‍රයෙන් පාරිභෝගිකයකු සමතුලිතය ලඟා කරගන්නා ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 05)

(ආ) “සම ආන්තික උපයෝගීතා න්‍යාය” (equi - marginal utility theory) කෙටියෙන් විස්තර කර පහත තොරතුරු උපයෝගී කර ගනිමින් උපයෝගීතාවය උපරිම කරන භාණ්ඩ සංයෝගය ගණනය කරන්න.

A භාණ්ඩයේ මිල = රු. 1

B භාණ්ඩයේ මිල = රු. 2

ඒකක	ආන්තික උපයෝගීතාවය (MU)	
	A	B
1	13	24
2	08	20
3	04	18
4	02	16
5	01	12

(ලකුණු 05)

(ඇ) සුදුසු ප්‍රස්ථාර සටහන් යොදාගනිමින් වැට් රේඛාවන් සහ මිල පාරිභෝජන රේඛාව විස්තර කරන්න.

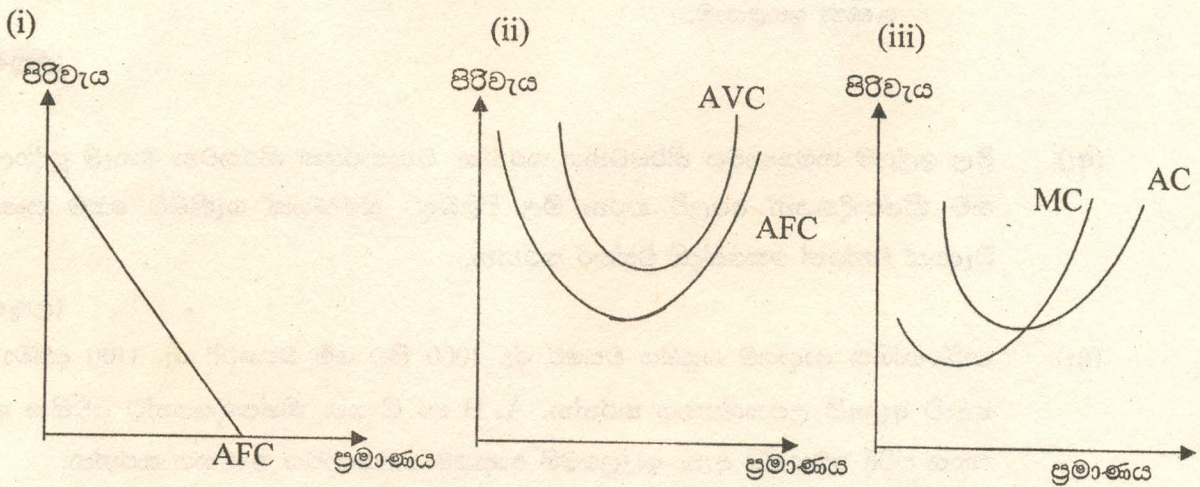
(ලකුණු 04)

(ඈ) උපේක්ෂා වක්‍රයන් සහ අයවැය රේඛාවන් භාවිතා කරමින් නිෂ්පාදනයක් සඳහා ඉල්ලුම් වක්‍රයක් නිර්මාණය කෙරෙන්නේ කෙසේදැයි ප්‍රස්ථාර ආශ්‍රයෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 06)

(මුළු ලකුණු 20)

03. (අ) පහත රූප සටහන් තර්කානුකූලව නිවැරදිද? නැද්ද? යන්න පිළිබඳව ඔබගේ අදහස් දක්වන්න. ඔබගේ පිළිතුර සාධාරණීකරණය කරන්න.

(ලකුණු 06)

(ආ) “දිගුකාලීන සාමාන්‍ය පිරිවැය ශ්‍රිතය යනු දැනුවත් තාක්ෂණය සහ දෙන ලද යෙදවුම් මිල ගණන් යටතේ ලඟා කරගත හැකි හා ලඟා කරගත නොහැකි පිරිවැය මට්ටම් දෙකක් අතර වූ සීමාව දක්වන්නකි”. මෙම ප්‍රකාශය සමඟ ඔබ එකඟ වන්නෙහිද? ඔබගේ පිළිතුරට හේතු දක්වන්න.

(ලකුණු 04)

(ඇ) එක්තරා ආයතනයක කෙටිකාලයට (short run) අදාළව පහත තොරතුරු ඔබ වෙත සපයා ඇත

සේවකයන් ගණන (L)	මුළු නිමවුම (TP) ඒකක
0	0
1	10
2	22
3	30
4	36
5	40
6	40
7	35

- (i) සාමාන්‍ය ඵලදායකත්වය (AP) සහ ආන්තික ඵලදායකත්වය (MP) ගණනය කරන්න. (ලකුණු 02)
- (ii) එකම ප්‍රස්ථාර සටහනක් තුළ මුළු ඵලදායීතාවය සාමාන්‍ය ඵලදායීතාව, ආන්තික ඵලදායීතාවය ඇඳ දක්වන්න. (ලකුණු 03)
- (iii) එම ප්‍රස්ථාර සටහනෙහි නිෂ්පාදන අවධීන් තුන ලකුණු කරන්න සහ එම අවධීන් අතුරින් ප්‍රශස්ථ නිෂ්පාදන අවධිය සොයන්න. ඔබගේ පිලිතුර සාධාරණීකරණය කරන්න. (ලකුණු 05)
- (මුළු ලකුණු 20)

04. (අ) පූර්ණ තරඟකාරී ආයතනයක සැපයුම් වක්‍රය යනු, ආන්තික පිරිවැය වක්‍රයෙහි ඉහළට බෑවුම් වන කොටස බව සනාථ කරන්න. (ලකුණු 04)

(ආ) පූර්ණ තරඟකාරී වෙළඳපල තුළ ආර්ථික ලාභය සහ අලාභය ආයතනයන්ට ඉදිරිය පිළිබඳව සංඥාවක් නිකුත් කරයි. ලාභය, ආයතනයන්හි ඇතුළුවීම දිරිමත් කරන අතර අලාභයන් කර්මාන්තයෙන් පිටව යාමට මඟ පාදයි. පූර්ණ තරඟකාරී ආයතන ඔවුන්ගේ නිමවුම සඳහා වන වෙළඳපොළ ඉල්ලුමෙහි ඉහළයාමට කෙටි කාලයේදී හා දිගු කාලයේදී ප්‍රතිචාර දක්වන්නේ කෙසේදැයි ප්‍රස්ථාරිකව නිරූපණය කරන්න. (ලකුණු 06)

(ඇ) එක්තරා ආර්ථිකයකට අදාළ වූ මිල සහ මුළු පිරිවැය ශ්‍රිතයන් පහතින් දක්වා ඇත.

$$P = 4$$

$$TC = Q^3 - 7Q^2 + 12Q + 5$$

ලාභය උපරිම කරන නිමවුම සහ මුළු ලාභය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 06)

(ඈ) මිල විශේෂීකරණය සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය කොන්දේසි මොනවාදැයි දක්වන්න. (ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 20)

05. (අ) ආයතනයක් විසින් එක හා සමාන වූ නිෂ්පාදනයක් එකිනෙකට වෙනස්වූ යන්ත්‍රාගාර දෙකක නිෂ්පාදනය කරයි නම්, එම එක් එක් යන්ත්‍රාගාරය විසින් තමන්ගේ ලාභ උපරිම කෙරෙන නිමවුම් මට්ටම තීරණය කරනුයේ කෙසේදැයි විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 07)

(ආ) පුර්ණ තරඟකාරී වෙළඳපලට සාපේක්ෂව ඒකාධිකාරී තරඟ වෙළඳපලක කාර්යක්ෂමතාවය ඇගයීමට ලක් කරන්න.

(ලකුණු 06)

(ඇ) කතිපයාධිකාරී වෙළඳපොළ තුළ මිල දැඩියාවක් දෙසට වූ ප්‍රවණතාවයක් පවතින්නේ මන්ද? කතිපයාධිකරුවකුට ඔහුගේ වෙළඳපල කොටස වැඩි කර ගැනීමට අනුගමනය කළ හැකි උපාය මාර්ගයන් මොනවාද?

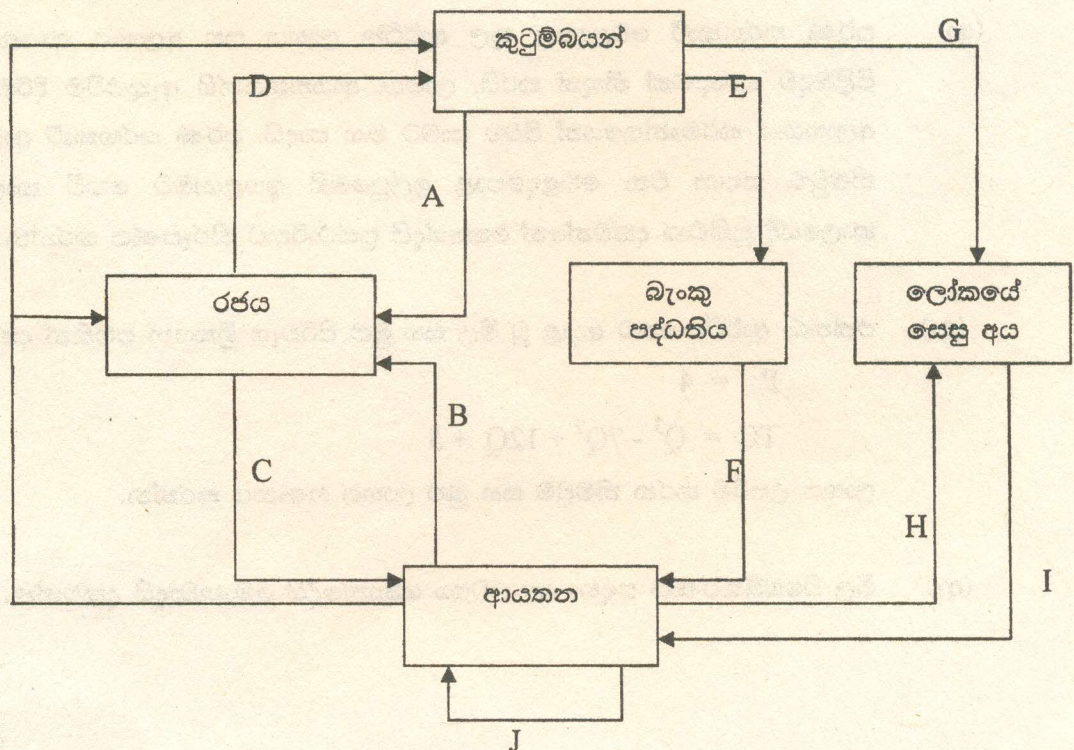
(ලකුණු 07)

(මුළු ලකුණු 20)

II - කොටස

06. (අ) පහත දැක්වෙන රූප සටහන මගින් ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ ආදායමේ වක්‍රීය ප්‍රවාහය පෙන්වනුම් කරයි. පහත අයිතමයන්ට අදාළව රූප සටහනේ දැක්වෙන අක්ෂරයන්ගෙන් කුමන අක්ෂරය අදාළ වන්නේදැයි දක්වන්න.

- (i) රජය විසින් ලබාදෙන සමෘධි දීමනාව
- (ii) සමාගම් බදු
- (iii) දේශීය ආයතන විසින් ජපානයට කේ අලෙවි කිරීම
- (iv) රජය විසින් ජනසේන සහ සමාගමෙන් යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම
- (v) ආයතනයක් විසින් එහි ලාභය නැවත ආයෝජනය කිරීම
- (vi) බැංකු විසින් ලබාදෙන ණය පහසුකම්

(ලකුණු 09)

(ආ) පහත වගුව මගින් ABC ආර්ථිකයෙහි ජාතික ගිණුම් වල එන සංඛ්‍යාතමය දත්තයන් කිහිපයක් දක්වා ඇත.

අයිතමය	රු. මිලියන.
පාරිභෝජන වියදම	250
දළ ආයෝජනය	60
ක්ෂය	40
රාජ්‍ය වියදම	94
ආයාත 22	
නිර්‍යාත 20	
සංක්‍රාම ගෙවීම්	40
බදු	120

- (i) ABC ආර්ථිකයෙහි වසරට අදාළ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය කොපමණද?
- (ii) ඉහත වගුවෙහි දැක්වෙන දත්ත උපයෝගී කරගනිමින් ශුද්ධ ආයෝජනය ගණනය කරන්න.
- (iii) වගුවෙහි දත්ත උපයෝගී කරගනිමින් වැය කල හැකි ආදායම ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 08)

(ඇ) ආර්ථිකයක පාරිභෝජන ශ්‍රිතය $C = 20 + 0.6y$ සහ ආයෝජන ශ්‍රිතය $I = 100$ නම්, සමතුලිත ජාතික ආදායම ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 20)

07. (අ) පහත තොරතුරු උපයෝගී කරගනිමින් පාරිභෝජන ශ්‍රිතය ගොඩනගන්න.

ජාතික ආදායම (Y)	පාරිභෝජනය (C)
2000	1800
2500	2200

(ලකුණු 04)

(ආ) IS හා LM වක්‍ර වල බැවුම පිස්කල් ප්‍රතිපත්තියෙහි ඵලදායීතාව තීරණය කිරීම සඳහා බලපාන අයුරු පෙන්වා දෙන්න.

(ලකුණු 06)

(ඇ) IS - LM ආකෘතිය භාවිතයෙන් රාජ්‍ය වියදමේ වැඩිවීමක ප්‍රතිඵලයක් නිරූපණය කරන්න.

(ලකුණු 04)

(ඈ) එක්තරා ආර්ථිකයක් සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන තොරතුරු ඔබ වෙත සපයා ඇත. (වටිනාකම රුපියල් මිලියන වලින්)

$$C = 40 + 0.8y_d \quad (\text{පාරිභෝජනය})$$

$$T = 0.25y \quad (\text{බදු ආදායම})$$

$$Tr = 10 \quad (\text{සංක්‍රාම})$$

$$I = 400 - 20r \quad (\text{ආයෝජනය})$$

$$G = 450 \quad (\text{රාජ්‍ය වියදම})$$

- MS = 3500 (නාමික මුදල් සැපයුම)
P = 10 (මිල මට්ටම)
mt = 0.25y (ගනුදෙනු වේගනාව සඳහා මුදල් ඉල්ලුම)
msp = -30 r (සමපේක්ෂණ වේගනාව සඳහා මුදල් ඉල්ලුම)

සමතුලිත ජාතික ආදායම හා පොලී අනුපාතිකය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 06)

(මුළු ලකුණු 20)

08. (අ) මුදලෙහි බලපෑමක් නොමැතිව උද්ධමනය හට ගත නොහැකිනම්, ඉන් අදහස් වන්නේ මුදල් තොගයෙහි වෙනස්වීම නිරන්තරයෙන්ම උද්ධමනයකට මඟ පාදන බවද? සහ මුදල් තොගය පාලනය කිරීම උද්ධමනය පාලනය කිරීමේ එකම ක්‍රමය බවත්ද?

(ලකුණු 06)

(ආ) පහත දේ සඳහා හව්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය විසඳුම් සංමිච්ඡා කරන්න.

- (i) වක්‍රීය සේවාච්ඡුක්තිය
- (ii) ව්‍යුහාත්මක සේවාච්ඡුක්තිය

(ලකුණු 06)

(ඇ) ආර්ථික වෘද්ධිය තීරණය කෙරෙන මූලික නිර්ණායකයන් මොනවාද? ආර්ථික වෘද්ධි අනුපාතිකය ඉහළ නැංවීමට රජය, ආයතන සහ එක් එක් පුද්ගලයන් සිදුකළ යුතු කාර්යයන් මොනවාද?

(ලකුණු 08)

(මුළු ලකුණු 20)